

Namatek
True Education

www.namatek.com

OHSAS 18001 vs ISO 45001

تفاوت ایزو ۴۵۰۰۱ و
OHSAS 18001

فهرست مطالب

۱. ایزو ۴۵۰۰۱ چیست؟
۲. اهداف و منافع ایزو ۴۵۰۰۱
۳. استاندارد OHSAS 18001 چیست؟
۴. اهداف و منافع OHSAS 18001
۵. تفاوت ایزو ۴۵۰۰۱ و OHSAS 18001

شاید شما هم جزو آن دسته از کارفرمایان یا کارکنانی باشید که از اهمیت ایمنی و بهداشت حرفه ای در محیط کار آگاه هستید و دوست داشته باشید که سازمان خود را به یک سازمان ایمن و سالم تبدیل کنید. احتمالاً شما هم زمانی که به دنبال یک استاندارد بین المللی برای این قضیه بودید، با دو استاندارد ISO ۴۵۰۰۱ و OHSAS 18001 رو به رو شده اید.

این دو استاندارد هر دو به سازمان ها کمک می کنند تا خطرات و ریسک های مربوط به ایمنی و بهداشت حرفه ای را شناسایی، ارزیابی و کنترل کنند و عملکرد خود را در این زمینه بهبود بخشند. در این مقاله، ما قصد داریم تفاوت ایزو ۴۵۰۰۱ و OHSAS 18001 را بررسی کنیم. با ما همراه باشید.

ایزو ۴۵۰۰۱ چیست؟

ایزو ۴۵۰۰۱ یک استاندارد بین المللی جدید برای سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای است که در مارس ۲۰۱۸ توسط سازمان بین المللی استاندارد سازی (ISO) منتشر شد. این استاندارد براساس OHSAS 18001 و سایر استانداردهای ملی و منطقه ای در این حوزه توسعه یافته

است و به عنوان یک استاندارد جهانی برای تمامی سازمان ها، صنایع و کشورها قابل اجرا و هماهنگی است. ایزو ۴۵۰۰۱ همچنین با سایر استانداردهای مدیریتی ایزو مانند ایزو ۹۰۰۱ (مدیریت کیفیت) و ایزو ۱۴۰۰۱ (مدیریت محیط زیست) سازگار است و از یک ساختار مشترک برای تمامی استانداردهای مدیریتی ایزو بهره می برد.

اهداف و منافع ایزو ۴۵۰۰۱

ایزو ۴۵۰۰۱ هدف دارد که به سازمان ها کمک کند تا یک فرهنگ ایمنی و بهداشت حرفه ای را در سطح سازمان ایجاد و ترویج کنند که در آن مسئولیت ایمنی و بهداشت حرفه ای به عنوان یک بخش جدایی ناپذیر از مدیریت و رهبری سازمان در نظر گرفته شود. این فرهنگ باعث می شود که کارکنان و سایر ذینفعان به عنوان شرکای فعال در ارائه راه حل ها و پیشنهادات برای بهبود ایمنی و بهداشت حرفه ای شناخته شوند و مورد احترام قرار گیرند. ایزو ۴۵۰۰۱ مزایای بسیاری برای سازمان ها دارد، از جمله:

- کاهش هزینه های ناشی از آسیب ها، بیماری ها، حوادث و اختلالات مربوط به ایمنی و بهداشت حرفه ای

- افزایش رضایتمندی، اعتماد و تعهد کارکنان و سایر ذینفعان نسبت به سازمان و محصولات آن
- افزایش بهره‌وری، کیفیت و رقابت‌پذیری سازمان در بازار
- افزایش اعتبار و شهرت سازمان در بین مشتریان، تأمین‌کنندگان، مقامات و جامعه
- افزایش توانایی سازمان برای انطباق با الزامات قانونی و سایر الزامات مربوط به ایمنی و بهداشت حرفه‌ای و کاهش احتمال بروز جرمه‌ها، تحریم‌ها و ادعاهای حقوقی

استاندارد OHSAS 18001 چیست؟

OHSAS 18001 یک استاندارد بین‌المللی برای سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه‌ای است که در اکتبر ۱۹۹۹ توسط یک گروه از سازمان‌های استاندارد سازی، انجمن‌های حرفه‌ای و مشاوران ایمنی و بهداشت حرفه‌ای از سراسر جهان توسعه یافت و منتشر شد. این استاندارد از استاندارد بریتانیایی BS 8800 و سایر استانداردهای موجود در این زمینه الهام گرفته شده است و به عنوان یک استاندارد مرجع برای تمامی سازمان‌ها، صنایع و کشورها قابل اجرا و ارزیابی است.

OHSAS 18001 در سال ۲۰۰۷ مورد بازنگری قرار گرفت و نسخه جدید آن با تغییراتی در الزامات و مفاهیم منتشر شد.

اهداف و منافع OHSAS 18001

OHSAS 18001 هدف دارد که یک سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای را براساس چرخه PDCA (برنامه ریزی، اجرا، بررسی و اقدام) ایجاد و اجرا کند که سازمان ها براساس ریسک های شناسایی شده سیاست ها، هدف ها و برنامه هایی را برای کنترل و کاهش آنها تعریف می کنند. این سیاست ها، هدف ها و برنامه ها را در سطح سازمان پیاده سازی می کنند، عملکرد سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای را با استفاده از شاخص ها و معیارهایی اندازه گیری و بررسی می کنند و براساس نتایج بررسی، اقدامات لازم برای رفع نواقص و بهبود مستمر سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای را انجام می دهند.

OHSAS 18001 مزایای بسیاری برای سازمان ها دارد، از جمله:

- کاهش هزینه های ناشی از آسیب ها، بیماری ها، حوادث و اختلالات مربوط به ایمنی و بهداشت حرفه ای

- افزایش رضایتمندی، اعتماد و تعهد کارکنان و سایر ذینفعان نسبت به سازمان و محصولات آن
- افزایش بهره‌وری، کیفیت و رقابت پذیری سازمان در بازار
- افزایش اعتبار و شهرت سازمان در بین مشتریان، تأمین کنندگان، مقامات و جامعه
- افزایش توانایی سازمان برای انطباق با الزامات قانونی و سایر الزامات مربوط به ایمنی و بهداشت حرفه‌ای و کاهش احتمال بروز جرمه‌ها، تحریم‌ها و ادعاهای حقوقی

تفاوت ایزو ۴۵۰۰۱ و OHSAS 18001

ایزو ۴۵۰۰۱ و OHSAS 18001 هر دو استاندارد بین‌المللی برای سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه‌ای هستند که اصول و الزامات مشترکی دارند. اما این دو استاندارد در برخی از جنبه‌ها با هم متفاوت هستند که در ادامه به تفاوت ایزو ۴۵۰۰۱ و OHSAS 18001 اشاره خواهیم کرد.

ساختار و زبان استانداردهای ایزو ۴۵۰۰۱ و OHSAS 18001

یک تفاوت ایزو ۴۵۰۰۱ و OHSAS 18001 این است که ایزو ۴۵۰۰۱ از یک ساختار مشترک برای تمامی استانداردهای مدیریتی ایزو بهره می برد که شامل ۱۰ بخش اصلی است. این ساختار باعث می شود که ایزو ۴۵۰۰۱ با سایر استانداردهای مدیریتی ایزو مانند ایزو ۹۰۰۱ و ایزو ۱۴۰۰۱ سازگار باشد و امکان ادغام سیستم های مدیریتی را برای سازمان ها فراهم کند. ایزو ۴۵۰۰۱ همچنین از یک زبان ساده و روشن برای بیان الزامات و مفاهیم استفاده می کند که به درک و پیاده سازی آن کمک می کند.

OHSAS 18001 از یک ساختار متفاوت نسبت به ایزو ۴۵۰۰۱ استفاده می کند که شامل ۴ بخش اصلی است. این ساختار باعث می شود که OHSAS 18001 با سایر استانداردهای مدیریتی ایزو کمتر سازگار باشد و امکان ادغام سیستم های مدیریتی را برای سازمان ها دشوارتر کند.

OHSAS 18001 همچنین از یک زبان تخصصی و پیچیده برای بیان الزامات و مفاهیم استفاده می کند که برای درک و پیاده سازی آن مشکلاتی را ایجاد می کند.

نقش و مسئولیت مدیریت در ایزو ۴۵۰۰۱ و OHSAS

18001

دومین تفاوت ایزو ۴۵۰۰۱ و OHSAS 18001 این است که ایزو ۴۵۰۰۱ مدیریت را به عنوان یک عامل کلیدی در ایجاد و ترویج یک فرهنگ ایمنی و بهداشت حرفه ای در سطح سازمان معرفی می کند. ایزو ۴۵۰۰۱ از مدیریت می خواهد که:

- سیاست و هدف های ایمنی و بهداشت حرفه ای را تعیین و اعلام کند.
- منابع و امکانات لازم برای پیاده سازی و بهبود سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای را فراهم کند.
- مسئولیت و اختیارات مربوط به ایمنی و بهداشت حرفه ای را به کارکنان و سایر اشخاص مرتبط واگذار کند.
- مشارکت و مشاوره کارکنان و نمایندگان آن ها را در فرایند مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای تشویق و حمایت کند.
- عملکرد سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای را به طور مداوم ارزیابی و بازبینی کند.

• اقدامات لازم برای بهبود مستمر سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای را انجام دهد.

OHSAS 18001 نیز از مدیریت می خواهد که:

• سیاست و هدف های ایمنی و بهداشت حرفه ای را تعیین و اعلام کند.

• منابع و امکانات لازم برای پیاده سازی و بهبود سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای را فراهم کند.

• مسئولیت و اختیارات مربوط به ایمنی و بهداشت حرفه ای را به کارکنان و سایر اشخاص مرتبط واگذار کند.

• عملکرد سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای را به طور مداوم ارزیابی و بازبینی کند.

اما OHSAS 18001 کمتر از ایزو ۴۵۰۰۱ بر مشارکت و مشاوره کارکنان و نمایندگان آن ها و اقدامات لازم برای بهبود مستمر سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای تأکید می کند.

ریسک و فرصت در ایزو ۴۵۰۰۱ و OHSAS 18001

سومین تفاوت ایزو ۴۵۰۰۱ و OHSAS 18001 این است که ایزو ۴۵۰۰۱ از یک رویکرد ریسک محور برای مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای استفاده

می کند که به سازمان ها کمک می کند تا خطرات و ریسک های موجود و بالقوه را شناسایی، ارزیابی و کنترل کنند. ایزو ۴۵۰۰۱ همچنین به سازمان ها کمک می کند تا فرصت هایی را برای بهبود عملکرد ایمنی و بهداشت حرفه ای تشخیص دهند و از آن بهره برداری کنند. فرصت به معنای یک شرایط مطلوب یا موقعیتی است که به سازمان امکان می دهد تا از آن برای بهبود ایمنی و بهداشت حرفه ای استفاده کند.

ایزو ۴۵۰۰۱ از مدیریت می خواهد که در فرایند:

- برنامه ریزی
 - اجرا
 - بررسی و اقدام
 - خطرات و فرصت های مربوط به ایمنی و بهداشت حرفه ای را در نظر بگیرد و برای مدیریت آن ها اقدامات مناسبی را انجام دهد.
- OHSAS 18001 از یک رویکرد خطر محور برای مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای استفاده می کند که به سازمان ها کمک می کند تا خطرات و ریسک های موجود را شناسایی، ارزیابی و کنترل کنند. این استاندارد از مدیریت می خواهد که از روش های مختلفی برای شناسایی و ارزیابی خطرات استفاده کند، مانند:

- تجزیه و تحلیل ریسک
- بررسی مستندات
- مشاوره با کارکنان و ذینفعان
- بررسی الزامات قانونی و سایر الزامات

مشارکت کارکنان و نمایندگان در ایزو ۴۵۰۰۱ و OHSAS

18001

چهارمین تفاوت ایزو ۴۵۰۰۱ و OHSAS 18001 این است که ایزو ۴۵۰۰۱ از مدیریت می خواهد که یک فرایند مشارکت و مشاوره با کارکنان و نمایندگان آن ها را برای تمامی موضوعات مربوط به ایمنی و بهداشت حرفه ای ایجاد و اجرا کند. ایزو ۴۵۰۰۱ از مدیریت می خواهد که:

- کارکنان و نمایندگان آنها را در تعیین سیاست و هدف های ایمنی و بهداشت حرفه ای، شناسایی و ارزیابی خطرات و فرصت ها، تعیین و پیاده سازی برنامه ها و اقدامات، اندازه گیری و بررسی عملکرد و انجام بهبود مستمر درگیر کند.
- کارکنان و نمایندگان آن ها را در تعیین و اجرای روش ها و ابزارها مشارکت دهد و با آن ها مشورت کند.

- کارکنان و نمایندگان آن‌ها را در انتخاب و تعیین نمایندگان ایمنی و بهداشت حرفه‌ای، تشکیل کمیته‌های ایمنی و بهداشت حرفه‌ای و تعیین نحوه ارتباط و همکاری با آن‌ها حمایت کند.
 - کارکنان و نمایندگان آن‌ها را در ارائه پیشنهادات، شکایات، بازخوردها و گزارش‌های مربوط به ایمنی و بهداشت حرفه‌ای تشویق و تقدیر کند.
 - کارکنان و نمایندگان آن‌ها را در ارتقای دانش، مهارت، آگاهی و توانایی در زمینه ایمنی و بهداشت حرفه‌ای آموزش دهد و راهنمایی کند.
- OHSAS 18001 نیز از مدیریت می‌خواهد که یک فرایند مشارکت و مشاوره با کارکنان و نمایندگان آن‌ها را برای تمامی موضوعات مربوط به ایمنی و بهداشت حرفه‌ای ایجاد و اجرا کند؛ اما OHSAS 18001 کمتر از ایزو ۴۵۰۰۱ بر مواردی که کارکنان و نمایندگان آن‌ها باید در آن‌ها مشارکت و مشاوره داشته باشند، روش‌ها و ابزارهای مشارکت و مشاوره، نحوه انتخاب و تعیین نمایندگان ایمنی و بهداشت حرفه‌ای و نحوه ارتقای دانش و مهارت کارکنان و نمایندگان آن‌ها تأکید می‌کند.

ارزیابی عملکرد و بهبود مستمر در استانداردها

پنجمین تفاوت ایزو ۴۵۰۰۱ و OHSAS 18001 این است که ایزو ۴۵۰۰۱ از مدیریت می خواهد که یک فرایند ارزیابی عملکرد و بهبود مستمر را برای سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای ایجاد و اجرا کند. ایزو ۴۵۰۰۱ از مدیریت می خواهد که:

- شاخص ها و معیارهایی را برای اندازه گیری و ارزیابی عملکرد سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای تعیین و اعمال کند.
- روش ها و ابزارهایی را برای جمع آوری، ذخیره، تحلیل و گزارش داده های مربوط به عملکرد سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای تعیین و اعمال کند.
- فعالیت های بازرسی، ارزیابی، اصلاح و پیشگیری را برای بررسی انطباق سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای با الزامات قانونی و سایر الزامات، سیاست و هدف های تعیین شده و نیازها و انتظارات ذینفعان انجام دهد.

- بازبینی های دوره ای را برای ارزیابی کلی عملکرد سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای و تعیین نقاط قوت و ضعف آن انجام دهد.
- اقدامات لازم برای رفع نواقص، پیشگیری از تکرار آن ها، بهبود عملکرد و افزایش رضایتمندی ذینفعان را انجام دهد.

OHSAS 18001 نیز از مدیریت می خواهد که یک فرایند ارزیابی عملکرد و بهبود مستمر را برای سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای ایجاد و اجرا کند؛ اما OHSAS 18001 کمتر از ایزو ۴۵۰۰۱ بر شاخص ها و معیارهای اندازه گیری و ارزیابی عملکرد، روش ها و ابزارهای جمع آوری و تحلیل داده ها، فعالیت های اصلاح و پیشگیری و اقدامات بهبود مستمر تأکید می کند.